

EUROOPA KOHTU OTSUS

3. VEEBRUAR 1977*

[...]

Kohtuasjas 62/76,

mille esemeks on EMÜ asutamislepingu artikli 177 alusel Hasselti Arbeidsrechtbank'i esitatud taotlus, millega soovitakse saada nimetatud kohtus pooleli olevas vaidluses järgmiste poolte vahel:

Jozef Strehl, elukoht 6, Nieuwe Markt, 3580 Neerpelt,

ja

Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers, asukoht 6, Stefaniaplein, 1050 Brüssel,

eelotsust nõukogu 14. juuni 1971. aasta määruse (EMÜ) nr 1408/71 (sotsiaalkindlustusskeemide kohaldamise kohta ühenduse piires liikuvate töötajate ja nende pereliikmete suhtes) (EÜT ingliskeelne eriväljaanne 1971 (II), lk 416) artikli 46 lõike 3 ja komisjoni 12. juuli 1973. aasta otsuse 91 (nõukogu määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 46 lõike 3 tõlgendamise kohta seoses nimetatud artikli lõikes 1 ette nähtud hüvitiste andmisega) (EÜT C 86, 20.7.1974, lk 8) tõlgendamise kohta,

EUROOPA KOHUS,

koosseisus: president H. Kutscher, kodade esimehed A. M. Donner ja P. Pescatore, kohtunikud J. Mertens de Wilmars, M. Sørensen, A. J. Mackenzie Stuart, A. O'Keefe, G. Bosco ja A. Touffait,

kohtujurist: J.-P. Warner,

kohtusekretär: A. Van Houtte,

on teinud järgmise

otsuse

[...]

* Kohtumenetluse keel: hollandi.

Põhjendused

1. Belgia Hasselti kohtupiirkonna Arbeidsrechtbank esitas 25. juuni 1976. aasta otsusega, mis saabus kohtukantseleisse järgneval 6. juulil, EMÜ asutamislepingu artikli 177 alusel mitu küsimust nõukogu 14. juuni 1971. aasta määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 46 (EÜT ingliskeelne eriväljaanne 1971 (II), lk 416) ja võõrtöötajate sotsiaalkindlustuse halduskomisjoni otsuse 91 (nimetatud määruse artikli 46 lõike 3 tõlgendamise kohta) tõlgendamise kohta.

2. Nimetatud küsimused tõstatatakse kohtuasja raames, mis on seotud asjaomase Belgia institutsiooni poolt invaliidsuspensiooni arvutamisega Belgia kodanikule, põhikohtuasja hagejale, kes töötas osaliselt Belgias allmaakaevurina ning osaliselt Saksamaa Liitvabariigis väljaspool kaevandussektorit.

3. Belgias täitis nimetatud töötaja kõiki siseriiklikes õigusaktides nõutavaid tingimusi, mille kohaselt tal oleks õigus saada invaliidsuspensiooni kaevurite suhtes kohaldatava süsteemi alusel.

4. Teiselt poolt selleks, et tal oleks õigus saada hüvitist Saksamaa Liitvabariigis, pidi ta tuginema määruse nr 1408/71 artikli 45 sätetele ning nimetatud hüvitise arvutamiseks liideti kahes liikmesriigis täitunud perioodid ja Saksamaa hüvitis jagati osadeks.

5. Kasutades erinevates liikmesriikides ette nähtud hüvitiste kattumise piiramist käsitlevat eeskirja, mis kehtestati määruse nr 1408/71 artikli 46 lõikes 3 ja halduskomisjoni otsuses nr 91, vähendas Belgia institutsioon 12. mai 1975. aasta otsusega invaliidsuspensiooni 137 352 Belgia frangilt (millele tal oli õigus ainult Belgia õigusaktide kohaselt) 82 013 Belgia frangile.

6. See summa tähistab suurima teoreetilise summa erinevust, täpsemalt Saksamaa pensioni (172 016 Belgia franki) ja Saksamaa proportsionaalse summa (90 048 Belgia franki) erinevust.

7. Põhikohtuasja hageja nõuab, et talle tuleks maksta vähemalt Belgia proportsionaalne summa (129 272 Belgia franki).

8. Belgia institutsiooni arvutusmeetodi eesmärk on rakendada põhimõtet, mille kohaselt võõrtöötajale tagatakse, et ta saab mitme liikmesriigi poolt talle määratud mitme pensioni alusel kogusumma, mis võrdub suurima hüvitisega, mille ta oleks saanud, kui ta oleks kogu elu töötanud vastavalt ühe või teise asjaomase liikmesriigi õigusaktidele.

9. Esitati järgmised küsimused:

a) Tuleb märkida, et otsus nr 91 viitab artikli 46 lõike 3 teisele lõigule (korrigeerimise arvutamine), kuigi erinevate hüvitiste kogusumma piiramise põhimõte on sätestatud artikli 46 lõike 3 esimeses lõigus. Kas see tähendab, et artikli 46 lõike 3 esimest lõiku ei mõjuta otsus nr 91, või tuleb oletada, et kui otsus nr 91 kehtestab arvutusmeetodi, mille kohaselt tuleb korrigeerida iga suurimat hüvitist ületavat summat, tähendab see ka võimalust ületada sellega seoses kehtivat suurimat teoreetilist summat?

b) Kas juba arvatatud siseriiklikke summasid tuleb võrrelda kõigepealt teoreetilise summaga ja seejärel proportsionaalse summaga?

c) Või võrreldakse üksnes siseriiklikku ja proportsionaalset summat?

d) Kas siseriiklik kindlustusasutus peab võrdlema omavahel üksnes oma summasid (siseriiklik, teoreetiline ja/või proportsionaalne summa)?

e) Või tuleb sellesse võrdlusse kaasata ka välismaise asutuse näitajad?

f) Milline on seisukoht küsimuse d kohase oletuse korral, kui otsust 91 kohaldatakse ühe riigi suhtes ja mitte teise riigi suhtes?

g) Kas võimaluse korral ei ole vaja võrrelda proportsionaalsete summade kogusummat siseriiklike summadega?

10. Enne nimetatud küsimuste käsitlema hakkamist on soovitatav uurida selle määruse ja otsuse kehtivuse probleemi, mille tõlgendamist taotletakse.

11. Nagu on juba muudes kontekstides ja viimati kohtuasjas 24/75 (Petroni, EKL 1975, lk 1149) tehtud kohtuotsuses nenditud, on võõrtöötajate sotsiaalkindlustuse valdkonda kuuluvate määruste aluseks, raamistikuks ja kitsendusteks asutamislepingu artiklid 48–51.

12. Artikkel 51 kohustab nõukogu võma sotsiaalkindlustuse valdkonnas meetmed, mis on „vajalikud” töötajate liikumisvabaduse võimaldamiseks, nähes ette kõigi eri riikide õigusaktide kohaselt arvessevõetavate perioodide kokkuliitmise, eriti selleks, et omandada ja säilitada õigus saada hüvitist ja arvutada hüvitise suurus.

13. Artiklite 48–51 eesmärk jääb saavutamata, kui töötajad oma liikumisvabaduse õiguse kasutamise tagajärjel kaotaksid soodustused sotsiaalkindlustuse valdkonnas, mis tagatakse neile igal juhul ühe liikmesriigi õigusaktides.

14. Artikli 46 lõige 3 on kattumist piirav eeskiri ning nõukogul on kooskõlas asutamislepingu sätetega artikli 51 kohaste pädevuste kasutamisel liikmesriikide sotsiaalkindlustussüsteemide kooskõlastamiseks volitus kehtestada asjaomaste isikute asutamislepingust tuleneva sotsiaalkindlustushüvitiste saamise õiguse üksikasjalikud eeskirjad.

15. Võõrtöötajate sotsiaalkindlustuse halduskomisjoni otsuse nr 91 eesmärk on tõlgendada nimetatud artiklit.

16. Asutamislepingu artikliga 51 on vastuolus toetuste kattumise piiramine, mis viiks nende õiguste vähendamiseni, mida asjaomased isikud juba kasutavad liikmesriigis üksnes siseriiklike õigusaktide kohaldamise alusel.

17. Seetõttu tuleb järeldada, et määruse nr 1408/71 artikli 46 lõige 3 ja halduskomisjoni otsus nr 91 on vastuolus asutamislepingu artikliga 51 sel määral, et need kehtestavad kahe eri liikmesriigis omandatud hüvitise kattumise piiramise, vähendades ainult siseriiklike õigusaktide alusel omandatud toetuse summat.

18. Eespool tehtud järeldused nimetatud määruse ja otsuse kehtivuse kohta muudavad nende tõlgendamist puudutavatele küsimustele vastamise tarbetuks.

Kohtukulud

19. Euroopa Kohtule märkusi esitanud Euroopa Ühenduste Komisjoni kulusid ei hüvitata ning kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus siseriiklikus kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse nimetatud kohus.

Esitatud põhjendustest lähtudes,

EUROOPA KOHUS,

vastates küsimustele, mille Hasselti kohtupiirkonna Arbeitsrechtbank esitas talle oma 25. juuni 1976. aasta otsusega, otsustab:

Määruse nr 1408/71 artikli 46 lõige 3 ja halduskomisjoni otsus nr 91 on vastuolus asutamislepingu artikliga 51 sel määral, et need kehtestavad kahe eri liikmesriigis omandatud hüvitise kattumise piiramise, vähendades ainult siseriiklike õigusaktide alusel omandatud toetuse summat.

Kutscher

Donner

Pescatore

Mertens de Wilmars

Sørensen

Mackenzie Stuart

O'Keeffe

Bosco

Touffait

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 3. veebruaril 1977 Luxembourgis.

Kohtusekretär

President

A. Van Houtte

H. Kutscher